

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de M
APARE SĂPTĂMĂNAL

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român
Sibiu

Str. Șaguna 8

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor
un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Alte îndatoriri pastorale impuse de împrejurările actuale

Continuăm a împărtăși alte îndrumări date de I. P. S. Mitropolit Nicolae cu ocazia unei recente consfățuiri cu preoșii din Sibiu.

În vremuri ca cele ale noastre, când din atâtea familii cu copii numeroși și cu mijloace materiale modeste, tatăl e dus la concentrare, lipsurile de tot felul strâmtorează și chinuiesc o mulțime de case. Și deodată cu lipsurile se cuibărește în suflete drojdia acră a tuturor sentimentelor de nemulțumire, îmbolnăvind spiritual pentru totdeauna atâtea biete ființe omenești. Preotul e îndatorat prin misiunea sa de părinte al sufletelor, de slujitor al mântuirii lor, să lupte cu mizeria din casele păstorilor săi, pentru a-i păstra sănătoși sufletește. Dacă nu se poate aștepta ca el să ajute totdeauna prin sacrificii bănești personale, i se poate cere ca să caute alte mijloace prin care se poate atenua mizeria dintr-o casă sau alta: ca de pildă prin intervenții de plasare a unuia din copii în vre-un serviciu în sat ori în altă parte, sau prin stimularea la acțiuni caritative a Reuniunii de femei ori a străjerilor. La această operă poate cointeresa și însuși autoritățile comunale, căminul cultural.

O grijă deosebită trebuie să aibă preotul de tineret în asemenea vremuri. Tatăl fiind plecat, iar mama mai puțin ascultată, copiii, cu deosebire cei mai mari, sunt în pericol de-a deprinde tot felul de obiceiuri și de porniri slabe. Străjeria și premilităria oferă, din fericire, în aceste împrejurări, prilejuri și medii admirabile, pentru buna și serioasa educație și supraveghiere a tinerilor. Preotul se va folosi de amândouă pentru a ținea tineretul pe calea cea dreaptă. Dar nici una nici alta nu se pot ocupa tot timpul de tineri. Mai rămân destule ocazii când preotul poate și e dator să se apropie de ei, cu sfat și cu îndemnul bun. Față de pornirile ușuratic pe cari le va surprinde la ei, le va aminti insistent și cu seriozitate de tatăl lor care e dus departe și Dumnezeu știe cu câte greutate luptă și ce-l așteaptă în viitor; de mama lor care se mucenicește cu purtarea întregii gospodării și cu hrănirea atâtor guri. Le va înțeți astfel dragostea și mila de părinții lor și sentimentul de responsabilitate, care îi va îndemna să-i asculte și să îi ajute din răspuneri. Le poate da pilde de fii ascultători, plini de spiritul jertfelniciei pentru părinții lor. Și cine își înfrangește și sensibilizează sufletul în dragostea pentru părinții săi, ușor se înalță la sentimente bune față de toți oamenii. Dumnezeu ne urcă treptat la culmile îmbunătățirii și ale dragostei de oameni.

Vremurile de război sau de amenințare a războiului, sunt cele mai favorabile răspândirii sectelor. Experiența aceasta ne-a dat-o cu prisosință războiul trecut. Cauza trebuie căutată întâi în starea sufletească deosebită în care se află oamenii în astfel de timpuri. Dărâmarea sau perspectiva dărâmării tuturor bunurilor și valorilor lumesti în cari își pun oamenii nădejdea în vremuri liniștite, îi ajută pe mulți să descopere pe Dumnezeu, să-și ia refugiul suprem la El. Inimilor, nemai fiind cuirasată de blindajul siguranțelor lumesti, palpită cu o deosebită sensibilitate la cuvintele cari îi dau cu încredere asigurarea unei alte temelii pe care n-o mai poate surpă nici o furtună exterioară. Și sectarul se apropie de sufletul înfricat, naufragiat cu o înfățișare de siguranță, de nesdruncinată și infocată certitudine despre prezența și lucrarea lui Dumnezeu în apropierea fiecărui suflet. Sectarul cucerește în astfel de timpuri de continuă clătinare a tuturor bazelor vieții, prin pasul, prin cuvântul lui, prin atitudinea concentrat-religioasă, prin convingerea în care e absorbită și pe care o manifestă sută la sută ființa lui. Aduce o intransigență și o atitudine de contrast absolut față de nesiguranța, de vârtejul, de temerea în care e cuprins bietul suflet omeresc, atât de neputincios în asemenea surpări de teren, dacă nu și-a găsit un sprijin mai presus de tot ce-i pământesc.

Preotul poate că înfățișează în persoana, în cuvântul și în manifestările sale, într-o formă mai diluată elementul religios, într-o formă care nu mai cotrastează absolut cu valorile pe cari le prețuiește omul în viața lui pământească. Firea lui intelectuală și de fiu devotat al națiunii, îl îndeamnă să facă legături între religie și între bunurile și judecățile dobândite prin eforturile minții omenești; el caută să dea o justificare cu lumină religioasă și valorilor naționale, sau economice. Preotul include prea multe elemente, poate nu antireligioase, dar extrareligioase în cuvântul și în aprecierile lui și atunci sufletele cărora zguduirile războiului le-a deschis o foamete uriașă după ceva absolut deosebit de tot ce-i pământesc, nu mai găsesc satisfacție în prezența, cuvântul și atitudinea diluat-religioasă a preotului.

La acest fapt trebuie să fie preotul atent. Fără a-i cere să nesocotească total valorile cari susțin viața pământească a omului într'un echilibru și într-o ordine care-i fac posibilă dezvoltarea spirituală, credem totuși că în vremuri de neliniște ca cele actuale prin el să grăiască factorul religios în accente mai vibrante și mai puțin amestecate cu alte ele-

mente. Sunt oameni cu cari și sunt momente în cari el poate discuta despre valorile și îndatoriile naționale, morale, economice, cu chibzuință echilibrată, cu judecată calmă. Dar să facă cât mai dese momentele în cari să dea glas exclusiv inflăcărării și neclintitei credințe în Dumnezeu și rugăciunii calde către El.

Fără duh profetic în manifestări și cuvinte în vremuri ca cele de azi multe suflete vor fi furate de secte. Orice preot a văzut cum vorbește un sectar. Să vorbească și el la fel (nu e vorba de conținut, ci de accentul intransigent, dens-religios, de absolută și absorbitoare certitudine). Sau și mai impresionant. Desigur că felul de vorbire convertitoare nu și-l poate potrivi omul la comandă, prin încordare de voință momentană. Asupra conștiinții lui trebuie să fi pus stăpânire cu putere coplesitoare certitudinea religioasă, degetul arzător al lui Dumnezeu. Dar Dumnezeu își pune degetul Său pe orice conștiință care I-se roagă mult, Il dorește mult.

Multe cuceriri pot face sectarii între soldați, în cazărmi, pe zonă, în tranșee. Sunt atâtea momente libere în viața soldatului, cum nu are în gospodăria proprie sau a părinților săi. În astfel de momente, fie că e singur,

fie că e cu alți doi-trei camarazi, așa cum se află el cu sufletul înmuiat de dorul casei, de temerea necunoscutului de mâne, cu tot felul de gânduri preocupate cu predicție de probleme metafizice-religioase, — dacă se apropie de el vre-un camarad sectar și-i grăește azi așa, mâne tot așa, în felul în care am spus că vorbesc sectarii, ușor se pierde.

Preoșii militari și concentrați au aici o mare problemă. Bine ar fi ca ei să nu stea numai între ofițeri și să-și reducă activitatea numai la sfeștăni, ci să fie părinții apropiați ai soldaților.

Cum a spus I. P. S. Mitropolit Nicolae: în vremuri ca cele de față, preotul trebuie să fie slujitorul neostenit, plin de râvnă caldă și iubitoare, al tuturor. Să se frângă ca o pâine bună, cu sârg și cu atențiune pentru fiecare. Să se uite în toate părțile, să alerge în toate părțile, unde e chemat și unde nu e chemat, să întrebe de dureri și să mângâie, să vadă lipsurile și să inventeze un mijloc de ajutor. Nu e vremea de-a urmări acum o singură operă, masivă, careia să i se dedice toate gândurile, și ostentivele. Ci e vremea care cere preotului să se răspândească ca o ploaie binefăcătoare pretutindeni, tuturor toate făcându-se. **D. STĂNIOLOAE**

Nr. 9971

Telegramă

Majestatea Sa Regele Carol al II-lea a răspuns I. P. S. Nicolae, la telegrama omagială dela deschiderea școlii de echipieri din Sibiu, cu această telegramă:

I. P. S. Mitropolit Nicolae Sibiu: «Pentru sentimentele de dragoste și devotament ce mi-le exprimați cu prilejul deschiderii școlii de echipieri din Sibiu, toate mulțumirile mele.

Carol, Rege

Manifestațiile oprite

— Ordonanța Nr. 5 —

Generalul de divizie, Gheorghe Argeșianu, comandantul Corpului II Armată, a dat, cu ziua de 10 Septembrie 1939, următoarea ordonanță în interesul siguranței generale și a ordinii publice:

Art. I. — Este interzisă cu desăvârșire orice critică sau manifestație săvârșită prin orice mijloace contra sau în favoarea vreunui stat străin sau a șefului statului, guvernului, comandamentului militar, a oricărei personalități din viața publică internațională, sau a simbolului național al acelor state, fie că sânt comise în locuri publice de orice fel, fie că s'ar comite pe străzi sau la reuniuni particulare de orice fel.

Art. II. — Se interzice cu desăvârșire răspândirea de știri false sau denaturate, fie de natură a pune în pericol bunele relațiuni internaționale ale României cu alt stat, fie de natură a excita opinia publică și a produce astfel turburări contra liniștii publice.

Art. III. Cei care vor contraveni dispozițiilor de mai sus, vor fi trimiși în judecata tribunalului militar al Corpului II Armată, aplicându-li-se pedeapsa dela o lună la 2 ani închisoare corecțională.

Conform art. 5 din legea stării de asediu din 1938 li se vor aplica și pedepsele complementare prevăzute de art. 25 din Codul Penal Regele Carol al II-lea.

Art. IV. Ofițerii poliției judiciare, militare și civile sânt însărcinați cu executarea la îndeplinire a dispozițiilor prezentei ordonanțe, care intră în vigoare odată cu publicarea și afișarea ei pe întreaga circumscripțiune juridică a acestui comandament.

Preotul în cooperație

Căminul Cultural și Cooperativa satului, cu multiplele-i forme de activitate comercială, iată cele două instituții noi în stat. Alături de biserică și școală, ele cimentează iubirea reciprocă, ridicând săteanul la o stare socială bună.

Cine e chemat să le înființeze, dirijându-le? Poate preotul să rămână izolat de ele? Nu.

Preotul este, prin esență, capul satului, omul de conducere în timp de pace și război și deci, implicit, prin situația-i socială, e chemat să ia locul de conducere în instituțiile satului. Vremurile ne cer activitate, indiferent de șapta celor răi. Dușmănia și orgoliul altora, fie că sânt sau nu chemați, să nu fie pentru preot un motiv de desinteres, ci mai mult: să fie un imbold la activitate, spre binele satului și al statului.

Cooperafia, înfrățirea indivizilor pentru binele colectiv, este o acțiune nouă și trebuie să ne înhăimăm la ea.

Preotul, în satul lui este chemat să adune pe săteni într'un mănunchi, într'o cooperativă, unde cu puțini bani se poate face mult.

Pe cei înstăriți, ca și pe cei mai săraci, îi vei lumina asupra rostului înalt al cooperafiei, de a stânge specula, și'n locul câștigului ce până mai ieri întra'n mâna lui x sau y, direct câștigător să fii tu, acționarul și consumatorul. Cu oameni luminați, cu un capital subscris de ei, prin sprijinul statului, prin munca ta, a învățătorului, notarului etc. vei face ca în comună să se ridice cooperativa satului tău.

Ea e mijlocul de valorificare a produselor țărănești, e locul de consumație a săteanului, e ajutorul lui la nevoie, e confecționarea uneltelor și mașinilor agricole cu preț mic, e chivernisitoarea muncii și agoniseli, e casa în care alături de biserică, școală și cămin cultural, trebuie să intre adevăratul român.

În centrele minoritare mai ales, unde comerțul românesc începe, preotul e obligat moral, să înființeze cât mai repede Cooperativa românească, în care va încadra pe toți sătenii.

— Bine, dar preotul este „apostol” și nicidecum „comerciant”, vor zice unii.

Numai cel ce știe să se eschiveze dela orice acțiune bună, numai cel ce nu e cunoscător al realităților sociale, numai cel ce nu vrea, fiind stăpânit de indiferentism față de tot ce e spre folosul săteanului, poate sta la îndoială în fața acestei probleme.

Conducând o cooperativă, nu ești comerciant, acest rol intrând în competența dirigentului, singurul care procură sau vinde marfă. Tu ești doar inițiatorul ei, omul cunoscător al realităților și acțiunilor, regulamentul și observatorul atent, ca scopul cooperativei să nu fie rău înțeles.

Să nu se uite că prea des și de prea mulți sântem învinuiți de inactivitate. De ce? Fiindcă nu voim să prindem momentul propice pentru începerea unei acțiuni, iar dacă acțiunea e pornită de altul, comitem greșala, că rămânem de-

părtași, în expectativă de durată. Și așa, fără să observăm, renunțăm la rolul nostru preponderant de răspundere și conducere în sat.

În satul nostru sântem cei mai direcți vizavi în cooperafie. Ocolind înființarea cooperativei, nu ne încadrăm în nevoile sociale ale săteanului, desmințindu-ne rolul de conducători ai satului. De aceea, până mai e vreme, să canalizăm și'n această direcție munca noastră, arătând în mod practic, viabilitatea bisericii prin slujitorii ei destoinici.

Prin biserică, școală, cămin cultural și cooperativă, să pecetluim pe vecie, ca adevărați apostoli, munca noastră pe altarul patriei.

Pr. Ioan Branea

„Să ne ținem gura“

Primim:

Avem noi, unii români, obiceiul de a nu ne înfrâna gura, de a nu respecta micile secrete ale legăturilor dintre noi.

O facem nu pentru că am îndrăgii minciuna și am ură adevărul. Nu e o știrbire a caracterului nostru, ci o facem mai mult din ușurință, din plăcerea unei fanfaronade la care ne dedăm când nu avem altceva mai serios de făcut.

La orașe, mai ales, cafeneaua e izvorul celor mai fantasmagorice discuții. În mai puțin de un ceas, o știre căpătată întâmplător îmbracă tot felul de versiuni. Șoptim la ureche, dăm credit exagerat tuturor gesturilor care vor să pară că țin totdeauna mai mult decât își închipuie cel a cărui bună credință i am furat-o.

Dacă acest prost obicei e inofensiv în vremuri bune, dacă el nu strică nimic în momente de liniște, apoi devine primejdios în vremuri ca acestea pe care le trăim.

Deci, să pornim împotriva-i o cruciadă a stărpirii!

Subsecretariatul de stat al Poliției a început această bine venită cruciadă. Autoritatea de stat și-a dat bine seama că dușmanii au mai multe fronturi pe care încearcă să atace. Exagerarea svo-

mului public, propagarea paniceii sânt și ele un atac îndreptat împotriva bunei noastre stări. Să fim deci atenți! Să nu luăm cu ușurință problemele mari ale statului! Să prindem, să cerem sancțiuni imediate celor ce ne atacă pe aceste căi!

Șopteala, aplecarea urechii, gesturile să înceteze!

Altfel, sântem dușmani ai intereselor unui stat care nu face altceva decât își vede de treburile sale, asigurând tuturor cetățenilor săi: liniștea și bună starea.

Probleme-Recensii-Comentarii

Ion Lupaș: Regele Carol I și Transilvania — „Adevăratul Monarh” — Cluj, tip. „Cartea Românească”. 20 pg. Prețul?

I. Lupaș: Le roi Charles I-er et l'indépendance de la Roumanie. Bucarest, M. O. 1939. — 34 pg. Prețul?

Sânt două studii istorice, de curând apărute, unul în revista „Gând Românesc”, altul în „Revue de Transilvanie”, amândouă extrase în broșurile de față.

Autorul lor, dl prof. I. Lupaș, îmbrățișează în câteva pagini, de analiză clară și interesantă, de o parte problema transilvană privită de înțeleptul și marele domnitor, care a fost Regele Carol I, de altă parte rolul de căpetenie desfășurat de acest monarh în realizarea neatârării naționale a poporului român de pe cele două laturi ale Carpaților.

Trei faze succesive, — cum arată autorul, — se desprind în alitudinea Regelui Carol I față de problema transilvană: În primii ani ai domniei sale, Carol păstrează o atitudine rezervată, sprijinită de păreriile unor mari personalități cu vaste experiențe politice. În a doua fază, după războiul dela 1877—78, atitudinea sa devine mai hotărâtă, împăratului Francisc Iosif îi spune, într'o convorbire, că nici un popor nu poate consimți să fie despoiat de idealurile sale politice]. În faza a treia, în ultimii 15—20 ani ai domniei sale de peste 48 de ani, „Adevăratul Monarh” al tuturor românilor intervine, „prudent și discret, cu sfaturile sale menite a contribui la îmbunătățirea sorții românilor de sub cârmuirea străină”.

Desfășurarea acestor trei faze este depănată cu toate datele, dovezile și precizările necesare.

Icoana nemuritorului Suveran, zugrăvită astfel în studiile laboriosului nostru istoric I. Lupaș, va sluji generației cărturărăști de azi și de mâne drept exemple de „strălucite lecții de prevedere politică, de morală civică și religioasă, de nedesmințită virtute a răbdării și increderii”.

Acestea sânt comorile ce resar pe urma înfăptuirilor celui ce a pus temelurile Dinastiei române și Statului nostru național, în veci recunoscător „Adevăratului Monarh”.

Gândirea: Cu fiecare număr aduce bucurii și revelații noi. Linia gândurilor mărturisite în paginile ei, hrănite din seva autohtonismului românesc, îmbrăcate în alese forme estetice și stropite tot mai persistent cu mireasma duhului ortodox, penetrant în ființa noastră, urcă vertiginos în zona aspirațiilor după Dumnezeu și veșnicie.

Chiar când în paginile ei se însoțește sincer și duios pe drumul din urmă al acestei vieți, câte unul din prețioșii săi colaboratori — cum e cazul în numărul de pe Septemvrie, în care dl N. Crainic, evocă chipul, plin de devotament pentru Rege, arzător de dorul scrisului și profund creștin, al lui N. M. Condiescu — chiar atunci gândurile ei ancorează în adâncuri de probleme, cu lumini peste veac.

Numărul recent cuprinde un substanțial eseu al dlui I. Petrovici: „Dincolo de zare. Problema supraviețuirii în cadrul criticii filosofice”.

Iată câteva din concluziile autorului:

„Corpul apare în genere nu ca principiiu vieții spirituale, ci ca un in-

FOIȘOARA

Problema românească din ținuturile secuizate și Biserica ortodoxă

(3) (Sfârșit) de Prot. AUREL NISTOR

Concludentă o experiență personală, de acum 56 ani. Având atenția îndreptată exclusiv asupra comunităților, în cari am pierdut suflete în ultimul timp al războiului mondial, nici prin vis nu îndrăsniam a spera revenire în alte comune. Anunțarea unui preot model de luptă și muncă misionară, că într'o comună vor să treacă la ortodoxie vre-o 60—70 de credincioși, m'a făcut să crez că sau e un caz de autoamăgire provenită dintr'un hiperzel exagerat, fără nici un substrat real, sau e o eroare la mijloc! Mă întăria în această privință împrejurarea că în acea comună era o singură femeie ortodoxă și că cu multe zeci de ani înainte nu părăsise nimeni credința ortodoxă, ca să avem pe cine readuce. Peste o săptămână m'am convins, spre bucuria mea nespusă, că eroarea fusese la mine și nu la vrednicul preot apostol. Până atunci nu-mi dădusem seama de minunatele puteri și taine ale sufletului frământat și format în cursul atâtor sute de ani de Biserica strămoșească, prin sfințele ei taine și rugăciuni. Acum am văzut, că aceste puteri, oricât ar fi fost ele de acoperite de spuza cenușei străine, o simplă suflare a vântului Sfântului Duh ajunge să le curețe de această spușă iar ele să se ivească din nou și mai luminoase, și mai vii!

Acest adevăr ni l-a relevat mai întâi marele și providențiatul nostru ierarh, Inalt Prea sfințitul Mitropolit Nicolae. Au trebuit aproape 20 ani, ca realitatea să convingă și pe cei mai sceptici despre adevărul profeticeii viziuni a înaltului ierarh, pe care a vestit-o atât de clar și convingător în cursul celor 2 săptămâni ale primei sale vizitațiuni canonicе de ierarh făcută în părțile secuizate ale județului Treiscaune. Noi ascultam și nu ne puteam dumeri: cum îi poate atribui atâta putere și cum poate spera în atâtea biruinți din partea unei biserici modeste și sărace cu slujitori umiliți și disprețuiți și in-

conjurați de atâtea alte biserici străine puternice, și bogate, cu slujitori învățați și mândri și având la îndemână toate posibilitățile materiale de propagandă?

Ne spunea înaltul ierarh: aci ne trebuiesc luptători, cu credință și duh! nu sărăcia poate împiedeca biruința, ci lipsa de credință și încredere în puterea lui Dumnezeu! Ne îndemna spre apropierea de Hristos, de cunoașterea și de slujirea lui cu iubire, căci el singur poate deslega tainele viitorului! Să ne învățăm a ne ruga cu stăruință și cu credință; a ne apropia cu dragoste și cu milă de popor, mai ales de cei de jos, săraci și umiliți, a fi pildă tuturor prin cuvinte și faptă, a ne „face slujba deplin”, a stăruii cu răbdare și a persista pe calea cea bună „de nimic îndoindu-ne”, căci numai așa va fi a noastră biruința!

Cine a ascultat, a și biruți.

Iată o pildă! Vă dau icoana unui ținut, vrăjmaș de moarte față de tot ce era românesc. Pe vremea vizitației canonice de acum 19 ani a Inalt Prea Sfințitului în cele 20 de sate ale aceluia ținut se aflau 2 preoți și anume: unul cu 4 biserici în 6 sate, iar altul, bătrân și schiop, cu un picior de lemn, slujea în 3 biserici din 14 sate. Credincioși deabia erau 2250 suflete cu totul și având în total 2 case parohiale. Azi în aceleași 20 sate avem 4394 credincioși cu 10 preoți, cu 7 case parohiale existente, alte 4 în perspectivă cu 17 biserici, adecă: 8 vechi, 6 noi, sfințite iar 3 aproape terminate. Experiența a dovedit că oriunde s'a așezat un preot cu vocațiune și pasiune pentru slujba lui, chiar unde n'a mai fost niciodată preot românesc ortodox, lucrurile s'au schimbat ca prin farmec.

Vedeai cum se încrîpează pe neobservate nucleul sănătos de viață românească, cum se înmulțește numărul credincioșilor și cum iau ființă o mulțime de înfăptuiri și așezăminte noi! La început a fost primit și privit de unii cu neîncredere, de alții cu bănuială; de unii cu teamă, de alții cu dispreț.

Populația săcuiască de altfel e harnică, bine organizată sub raport economic, respectuoasă față de lege, și de autoritate și desprinde repede miezul din învelișul lucrurilor. Cine se apropie de ea cinstit, cu simțul dreptății și al corectitudinii, dându-i respectul cuvenit, își câștigă repede simpatia, chiar dacă se dovedește mare

român în acțiunea și simțirea sa. Populația săcuiască a fost în trecut și este în parte și azi indusă în eroare cu privire la poporul român. I s'a format în mod meșteșugit o părere falsă asupra trecutului și calităților lui. De aceea oriunde i se dă ocazia a descoperi adevărul, o vezi reacționând în mod spontan. De aci provine aplicarea bunei înțelegeri la sate între populația secuiască și între cea românească, fie că e sau nu maghiarizată. Așa se explică și împrumutarea de obiceiuri și de cuvinte românești; contribuția benevolă, reciprocă, cu lucru, material și bani la zidirea de biserici, la cumpărarea de clopote, trasul clopotelor la ambele biserici la moartea fruntașilor etc. În trei sate mixte, până la 1896 — serbarea milenului — întreagă populația secuiască avea portul românesc; cei mai bătrâni îl poartă până azi. Tinerii; feciori și fete, legau un fel de frație între ei, numindu-se fărtași și surate — ungurește fortat și szuráta, menținând această legătură până la moarte, ca un fel de rudenie și participând fiecare la celalalt la toate serbările de bucurie sau de durere ca: nunți, boteze, înmormântări etc. De aci urmează concluzia că bariera de dușmănie dintre secuii și români e artificială, creiată tendențios pentru a împiedeca orice apropiere unii de alții, bine știind, că din această apropiere urmează raporturi de prietenie și descoperirea originii comune, unde e cazul.

Am urmărit cu atenție toate cazurile de revenire la ortodoxie, deci la românism, și mărturisesc sincer, că nicăeri n'am găsit un singur caz de forțare a conștiinței; dimpotrivă am avut multe sute de cazuri, unde am refuzat categoric ofertele de renegatism, la cari nu originea etnică română și simțul interior îi aducea la ortodoxie, ci gândul la beneficii sau alte favoruri de ordin material.

Concluziile trase din constatările făcute ne indică și soluțiile practice pentru rezolvarea problemei noastre:

1. Cauza noastră e o cauză dreaptă și morală; acțiunea pornită e plăcută înaintea lui Dumnezeu. de aceea știm că vom avea ajutorul Lui. Noi nu râvnim la bun străin, ci căutăm să readucem în patrimoniul nației numai ce-a fost al nostru. Acest lucru dorim a-l ajunge pe cale pașnică și nu prin forță. Vrem să creiăm prin dragoste muncă și jertfă un climat românesc, care să atragă spre noi, de bună voie, pe toți fiții pierduți ai neamului nostru. Vrem să spulberăm atmosfera de minciună creiată în

strument de actualizare al unui cuprins sufletesc, care ființează în sine, independent de mecanismul material".

Dualismul antropologic e arătat în două argumente:

1. „În timp ce corpul nostru este un fragment minuscul dintr-o lume materială infinită (cred că termenul „infinit” nu exprimă nemărginirea, ci numai metafora numărului mare, dar nu desfășurat de lumi materiale) aceeași lume încapă întreagă în conștiința noastră spirituală.

2. În timp ce corpul este opac, spiritul e transparent. Dacă introduc o carte în sertar, cartea dispăre, — dar dacă o introduc în spiritul meu, atunci ea nu rămâne susțasă altora, ba poate se intensifică prin tot ce îi adaugă entuziasmul meu".

Mecanismul cerebral socotit multă vreme cauza ultimă a proceselor psihice din noi, — nu are alt rol decât „de-a tria și actualiza amintirile noastre”, depărtându-se de realitatea spirituală.

„Ideea unei lumi încorporale, în poligonul unor dimensiuni pe care spațiul nostru nu le cunoaște, apare nu numai ca o afirmare posibilă, ci chiar ca o certitudine întemeiată”. Doctorul C. Paulescu spunea același lucru în altă ordine de idei: „Adevăratul om de știință nu numai crede în existența lui Dumnezeu, ci știe că este Dumnezeu”.

Dl I. Petrovici respinge ideea nemuririi în sens panteist — o absorbiție a individului în totul — așa cum au alunecat mulți să creadă — și susține o nemurire individuală. Numai o astfel de nemurire corespunde dorului arzător de conservare și supraviețuire.

În sfârșit certitudinea nemuririi implică certitudinea finalității noastre. Suntem „misionari ai transcendentului”, autonomi prin libertatea cu care suntem înzestrați, dar chemați tainic spre limanul vieții veșnice. —

Cred că nu greșesc când socotesc eseul plin de farmece al dlui N. Crainic: „Despre artă” fie un prolog fie o întregire a celor scrise de dl I. Petrovici.

Omul crede și caută nemurirea în mod „spontan”, dar pentru a întrezări

ceva din beatitudinea ei are lipsă de ajutoare. Suntem neputincioși și nu ne putem uita mereu spre cer. Artă ne dă imaginea cerului. Cădem în noroi și avem lipsă de cărți să ne ridicăm. Pe aripile artei ne ridicăm ca pe fustelele unei scări spre zărilor absolutului.

Artă nu e și nu poate fi imitația pură a naturii, cum au socotit-o grecii. În acest caz n'ar avea nici o valoare și nici un rost. De altfel o păuză oricât de măestrit ar fi lucrată, nu poate cuprinde toată grandoarea naturii. Ea nu tinde să redea natura așa cum e — sau în orice caz acest fel de artă e simplistă — ci caută să ne redea transfigurarea ei, coborârea formelor veșnice în imagini sensibile.

Însă aceeași înălțime nu o îndreptățește să se substituie religiei, cum au crezut unii esteți.

Credința religioasă e certitudinea ordinii veșnice, și a nemuririi personale. Artă e numai sugestia posibilităților. Artă nu ne convinge că suntem nemuritori, dar ne sugerează nemurirea; artă nu ne determină să fim fericiți, dar ne sugerează fericirea.

„De aceea marile avânturi, — prin care ea ne smulge pentru moment din viața comună, nu se pot susține în înălțime decât înfășurate ca iedera pe certitudinea credinței religioase”.

Artă este „la intersecția dintre timp și veșnicie”. În forme sensibile ne amintește de originalitatea și destinul nostru. — V. Coman.

Preot Dr. Spiridon Căndeș: „Hristos și mântuirea sufletească a orășenilor”. Studiu de teologie pastorală. Sibiu, 1939. 302 pagini.

Despre această carte, foaia *Renașterea* din Cluj se exprimă astfel:

Colecția „Seriile Teologice” a sporit cu o nouă și valoroasă publicație a p. S. Căndeș, consilier arhiepiscopesc. Lucrarea depășește cadrul obișnuit al unei teze de doctorat, grație maturității autorului și pregătirii sale temeinice la universitățile din răsăritul și apusul Europei. Avem astfel o operă bine gândită și serios documentată, prinsă într-o expunere limpede. P. Căndeș tratează metodic subiectul său

și care să fie în permanență pe teren. Poate că această dorință s'ar putea realiza în legătură și în cadrul Serviciului Social.

Pentru desăvârșirea organizării muncii va trebui să se mențină o strânsă legătură între protopopiile din ținutul secuizat; schimb de vederi mai des, verificarea metodelor întrebuințate precum și a realizărilor pe teren, noui planuri de lucru, etc. vor fi tot atâtea mijloace pentru înțelegerea acțiunii și asigurarea biruinții!

7. Asigurarea numărului necesar de cântăreți bine pregătiți la școala din Sibiu, dintre elementele locale capabile, trimise la școală ca bursieri și asigurându-li-se existența printr'un salariu corespunzător dela Stat.

8. Pregătirea terenului, pentru a se asigura cel puțin de 2 ori pe lună ținerea în fiecare comună a câte unui serviciu divin ortodox, fie și numai pentru un suflet. Unde este chiar și numai un sigur Român, să fie România prezentă, prin serviciul divin al Bisericii ei naționale.

9. Asigurarea pe rând, dar totuși în ritm mai grăbit în fiecare comună a unei săli pentru serviciul divin, a câte unui clopot și troițe, a obiectelor și vaselor celor mai necesare cultului divin, a cimitirului pentru îngropare, în loc de cinste, a ortodocșilor.

10. Obligația de a ține permanent ocupată, cu rapoarte de pe teren, o rubrică „Dela românii secuizați” la Telegraful Român, și comunicarea în același timp a faptelor mai importante către ziarele și revistele mai răspândite n'ar țară.

11. Incadrarea serioasă și însuflețită a slujitorilor bisericesti: preoți și cântăreți, în toate acțiunile pornite pentru ridicarea satului; Serviciul Social, Straja Țării, Premilitarie etc. Pregătirea din vreme a unui plan de muncă în cadrul acelor acțiuni, pentru rezolvarea problemei speciale a ținutului secuizat.

12. Îmbrățișarea călduroasă a problemei clasei mijlocii, prin organizarea filialelor Reuniunii de meseriași, comerțanți și industriași români, pentru apărarea intereselor lor, prin acordare de credite ieftine și ajutoare și prin creșterea căminelor de ucenici și apoi prin plasarea de ucenici la meserii etc.

13. Sprijin neînmormurit organizării agricole și cooperative țărănești, pentru a ajuta pe sătenii români să-și

creștinești daruri multămește președintele societății: *Timotei Popovici*.

† Dr. Octavian Prie, profesor la Academia comercială din Cluj și fost rector al ei, a încetat din viață în 12 I. c. în Cluj în etate de 64 ani. Un lung șir de ani a condus, cu bune rezultate, întreprinderile comerciale ale Băncii agrare

A făcut studii teologice și filosofice la universitatea din Budapesta și s'a bucurat de mare trecere în societatea românească ardeleană. Veșnică să-i fie amintirea!

Peste 500 preoți militari, catolici și protestanți, cum anunță ziarele din Paris, asigură serviciul religios al armatei franceze atât pe uscat, cât și la marină și aviație. Preoții constată, că moralul trupelor este pretutindeni perfect. Înainte de plecare, milioane de mobilizați s'au împărțit, dovadă a sentimentului lor profund religios.

Instrucție obligatorie. În luna aceasta a lui Septembrie s'a început, pe întreg teritoriul țării, instrucția de apărare pasivă, prevăzută de art. 11 din Legea A. A. T. Toți cetățenii țării, dela vârsta de 7—60 ani, trebuie să execute 24 ore de instrucție pe an. Și anume: câte 2 ore în lunile Sept., Oct., Nov., Dec., 1939 și Ian.—Mai 1940. Prefecturile și orașele țin deschise registrele de evidență la instrucția A. P. în mod gratuit, pe lângă unitățile de pompieri, unde se găsește instructorii necesari pentru a învăța populația cum să mănuiască aparatele de protecție, cum să dea primele ajutoare victimelor gazate și cum să mănuiască extincătoarele. — Celor ce, la 1 Septembrie 1940, nu vor avea executate 24 ore de instrucție A. P., li se vor aplica sancțiunile art. 63 din Legea A. A. T., adică: „Inchisoarea dela 1—30 zile, sau amendă dela 500—2000 lei”. — Toate autoritățile fac sforțări pentru a instrui populația asupra măsurilor de apărare pasivă și cer acesteia ascultare, fiind în interesul ei.

Oameni necăjiți. Peste trei milioane oameni din Ungaria duc o viață chinuită, — constată însisi maghiarii de peste Tisa. La noi, în România, țărani unguri sânt proprietari agricoli cu drepturi egale românilor. Țărănimea din Ungaria însă nu poate să trăiască decât în mizerie completă, cât timp dă-

mod artificial în jurul numelui și ideii de român, pentru a redeștepta mândria și conștiința demnității naționale.

2. Readucerea celor pierduți se poate înfăptui pe calea credinței și prin Biserica strămoșească. În sânul ei trebuiesc concentrate toate eforturile atât ale preoțimii cât și ale laicilor, oricare le-ar fi funcțiunea și rostul.

3. Problema trebuie să fie îmbrățișată de toți, deopotrivă, nefiind numai de o importanță locală, ci o adevărată problemă de stat. Astfel ea trebuie îmbrățișată de toți, neputându-se nimeni sustrage dela datorie oricine are un rost sau o atribuție publică e obligat să-i dea întreg concursul, altfel comite trădare de neam.

4. În prima linie de luptă sunt chemați preoții; nu orice preoți ci adevărați preoți! Lozinca să ne fie: în ținutul secuizat decât să avem un preot ne-la locul lui, mai bine să nu-l avem.

Preotul din aceste părți trebuie să fie un iluminat, un „nebul pentru Hristos” care să poate fi „tuturor toate”. Să urmeze cuvintele prorocului Iezechiel, capitoulul 34, 16. „Pe oia cea pierdută o voi căuta, pe cea rătăcită o voi aduce, pe cea rătăcită o voi lega, pe cea bolnavă o voi înzdrăveni, pe cea grasă și pe cea zdravănă o voi paște precum se și cuvine”. Să aibă ochii și nădejdea pururea spre Domnul și acesta îl va auzi și îl va ajuta! Cu ajutorul Lui va birui!

5. Pentru a-și putea preotul îndeplini rolul de misionar și apostol, trebuie pus la adăpostul zilei de mâine. Principiul călăuzitor să ne fie: selecțiune severă, îndrumare sănătoasă, control aspru dar și purtare de grijă părintească. Pentru a se putea dedica în întregime operei sale misionare și pentru a nu pune nici o sarcină prea grea asupra credincioșilor secuizați, pe cari vrem să-i readucem și cari de obicei sunt și mai săraci, și nevoiași, preotul să-și aibă asigurarea vieții de către Stat printr'un salariu dublu, precum și prin locuință și încălzire gratuită.

6. Trebuie organizarea unei munci unitare și bine îndreptate; după înființarea unui protopopiat și în județul Ciuc, stabilirea programului de muncă amănunțit, pentru fiecare comună și regiune. Poate că ar fi bine ca fiecare protopop să aibă în ajutorul lui câte un preot misionar, care să facă legătura permanentă între sate și între preoți pentru asigurarea unei munci și îndrumări unitare

poată cumpăra pământ, vite și unelte de lucru, să-și poată valorifica bine produsele etc.

14. Organizarea cât mai bine a acțiunii sociale pentru ajutorarea familiilor cu copii mulți, a bolnavilor săraci, a hrănirii substanțiale a copiilor săraci dela școala primară.

Să simtă fiecare român cinstit și muncitor, că biserica lui strămoșească veghează asupra sortii lui, îi poartă de grije, și când e în strâmtoare îl ajută.

15. Cel mai neînmormurit și călduros concurs din partea Bisericii și a slujitorilor ei, școlii românești pentru realizarea operei ei naționale și pentru ocrotirea și ajutorarea copiilor români.

16. Preocuparea permanentă și însuflețită cu problema românească, având a găsi în fiecare zi noi soluții adecvate momentului sau împrejurărilor locale.

17. Încheierea de legături permanente între copiii secuizați și între cei din Vechiul Regat, prin mijlocirea societății „Tinerimea Română”, a „Ligiilor Culturale” precum și a tuturor autorităților și Instituțiilor românești bucueroase de a-și oferi concursul.

Fiecare copil român secuizat să-și aibă corespondentul lui, patron spiritual și național, în vechiul regat, cu care să stea în permanentă corespondență și dela care să primească la sărbători mari: reviste, cărți ilustrate, calendare etc. și dacă sunt săraci jucării sau încălziminte și îmbrăcăminte uzate etc.

Șirul soluțiilor practice e fără sfârșit. Preotul care are duh de apostol va născoci în fiecare ceas altele noi, va auzi permanent cuvintele Domnului dela Ioan 24, 12: „Cel ce crede în mine va face și el lucrurile pe cari le fac eu și va face mai mari decât acestea” și „orice veți crede într'un nume meu, aceea voi face”, și iarăși la vers 26 „dar Mângăetorul Duhul cel sfânt, pe care-l va trimite Tatăl întru numele meu, acela vă va învăța pe voi toate și Vă va aduce aminte despre toate cele ce v'am spus”.

În Domnul ne e nădejdea, iar Duhul sfânt ne va lumina și îndruma și în cele mai grele clipe.

nuesc latifundiile din această țară, luând țărănilor puțința de a trăi cât de cât mai omenește. Statistica maghiară arată numele proprietarilor latifundiați cu proprietățile lor agrare; reținem următoarele: Prințul Eszterházy are (în cifre rotunde) 213 mii jugăre; alți 5 magnați 320 mii jugăre; trei Habsburgi dețin 93 mii jugăre; Statul maghiar 294 mii; primăriile orașenești 338 mii jugăre; organizațiile catolice au moși în suprafață de peste 846 mii jugăre. Eată un teren de muncă pentru domni revizionști, cari lărmoesc la Radio, în presă și în conferințe publice, — făcându-se de răsul Europei.

Aviz protopopilor și preoților. Sinodul permanent, de pe lângă Sfântul Sinod, în ședința ținută la 9 Iunie 1939, a hotărât să pedinească preoții și suplinească pe învățătorii chemați la armată.

Suplinirea o vor face preoții fără a-și neglija îndatoririle împreunate cu oficiul bisericesc. *Consiliul arhiepiscopesc*

Guvernul german a suprimat numeroasele ziare catolice ce apăreau în Germania, permițând să apară de aci înainte numai cinci, de fiecare dieceză (mitropolie) câte una. Aceasta pe motiv ca să se facă economie la hârtie. Deasemenea a închis mai multe biserici dela orașe, cu justificarea că se aflau în locuri unde nu existau prin apropiere adăposturi contra atacurilor aeriene și deci credincioșii prinși la slujbă n'ar fi avut unde se refugia.

Aspre pedepse. Un decret al comitetului ministerial pentru apărarea națională din Germania prevede următoarele: Cei ce în timpul alarmelor, sau când orașele sânt cufundate în întunec, vor comite furturi sau vor amenința viața cuiva, vor fi osândiți la moarte, la reclusiune permanentă sau temporară. Tot cu moarte vor fi pedepsiți cei ce vor da foc la clădiri, vor amenința siguranța circulației trenurilor și tramvaelor, sau vor săvârși alte acțiuni care ar putea compromite siguranța publică. Cei ce vor săvârși prădăciuni în regiunile evacuate de populația civilă pentru motive de ordin militar, vor fi spânzurați.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 17 Septemvrie 1939, va predica părintele Dr. *Spiridon Cădea*.

CARTI ȘI REVISTE

Sfânta Liturghie pe înțelesul tuturor, de Pr. *Ioan N. Ionescu-Amza*, profesor la liceul Eminescu, 1939. București. Tip. „Cugetarea”. 71 pag. Preț 20 Lei. — Cartea, cu acest titlu, aprobată de autoritatea bisericească, este folositoare și se recomanda tuturor credincioșilor și în deosebi tineretului.

P. S. Eugeniu Suceveanu, arhieru vicar al mitropoliei Bucovinei. Note biografice, de Pr. *Dr. Orest Tarangul*, consilier referent. Cernăuți, 1939. Tip. mitrop. Silvestru. — Broșură de 33 pag. Preț 1?

Sf. Sinod este convocat pentru ziua de 16 Septemvrie a. c. la București. *Inaltul for bisericesc va fixa data alegerii noului mitropolit al Moldovei.*

Guvernul român și evenimentele dela granița dinspre Bucovina. Față de evenimentele dela granița bucovineană guvernul român a hotărât următoarele:

1. Va admite refugiarea în România a femeilor, copiilor și răniților.
  2. Detașamentele militare ce se refugiază pe teritoriul român, vor fi dezarmate, iar soldații duși în lagăre de concentrare.
  3. Oamenilor politici poloni ce trec în România, li se vor fixa anumite localități de ședere și li se va interzice orice activitate politică.
  4. Particularilor și în special *galitienilor* le este interzisă în mod strict trecerea pe teritoriul român.
- Sunt măsuri dictate parte de voința de neutralitate a Țării noastre, parte de grija de-a nu ne pomeni cu un nou lot de musafiri perciuanați.

Redactor responsabil: Prof. Dr. D. Stăniloae

Buletinul războiului

În a doua săptămână de război trupele germane și-au continuat înaintarea în Polonia, însă nu atât de rapid ca în prima. Varșovia, ale cărei cartiere marginașe le ajunsese primele unități germane încă de Vineri, 8 Septemvrie, n'a fost cucerită nici până astăzi. Intreg poporul capitalei luptă cu îndârjire pentru apărarea ei.

Tactica germană a fost să atace viguros dinspre Nordul și Sudul Poloniei, dinspre Prusia Orientală și Slovacia, cu direcția spre Varșovia. În felul acesta armata polonă aflată spre frontiera de vest a țării, văzându-și amenințate spatelile, a trebuit să se retragă cu repeziune.

Se pare însă că nu toată a reușit să iasă din cleștele germane ce se închideau tot mai mult. Mai multe zeci de mii de soldați polonezi ar fi fost încercuți și siliți să se predea la Radom. Același lucru pare că e pe cale să se întâmple și la Kutno, la vest de Varșovia, deși acolo trupele poloneze încercuite luptă încă cu mare îndârjire.

Ajunse astfel la mijlocul Poloniei, pe râurile Vistula, Bug și San, trupele germane iar n'au înaintat la fel pe tot frontul dela Nord la Sud, ci din nou au pus în aplicare tactica lor de-a înainta mai mult spre Sud prin Galiția și spre Nord, către Białystok și Brest-Litowsk, pentru a să se întoarcă apoi ambele aripi spre mijlocul țării și să taie retragerea armatelor poloneze. Astfel spre sud trupele germane au ajuns până aproape de Lemberg, dar se pare că acest oraș se va apăra tot așa de vitejește ca și Varșovia.

Spre Nord germanii sunt aproape de Brest-Litowsk.

Între timp au început în Polonia ploile de toamnă, care se pare că vor produce mari dificultăți înaintării trupelor motorizate germane.

Pe frontul de vest, Francezii se apropie metodic spre linia Siegfried în partea nordică a frontierei franco-germane, între Rin, Mosela și Luxemburg. Au înaintat vre-o 20 km. în adâncimea teritoriului german, pe ambele părți ale orașului Saarbrücken care este aproape impusurat. Contraatacurile germane au fost respinse.

Nr. 421/1939

[73] 1—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei de clasa II-a (doua) Deal din protopopiatul Sebeșului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în „Telegraful Român”.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Locuința în natură.
2. Sesiune parohială 4½ jugăre arător.
3. Una ferie must de fiecare casă.
4. Taxă la sfințirea caselor (Bobotează) 10 lei.
5. Venitele stolare obișnuite în comună.
6. Salarul dela Stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox-român al Sebeșului, în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererile de concurs și concesiunea dela Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, că pot candida la această parohie. Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni.

Oficiul protopopesc ortodox-român al Sebeșului în înțelegere cu consiliul parohial.

Sebeș-Alba, 29 August 1939.

Dr. Vasile Oană,
protopop

Nr. 2299/1938

[16] 1—1

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că

în baza deciziei Nr. 7522/1937 și Nr. G. II. 17024/1938 a Judecătorei mixte Sibiu, în favorul reclamantului Petru Vidrighin Sibiu, reprezentat prin avocatul Augustin Bidianu, Sibiu, pentru încasarea creanței de 20.000 lei — și accesorii, se fixează termen de licitație pe 29 Septemvrie 1939 ora 3 d. m. la fața locului în Sibiu Str. Octavian Goga Nr. 3, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 1 Autocamion în valoare de 19.000 lei. În caz de nevoie și sub preț de estimare.

Pretenziunea, care e de încasat, 6131 lei — capital, dobânzile cu 5,5% socotind din 15 Iunie 1939, iar spesele până acum stabilite de lei 145 ca spese restante.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost sechestrare și de alții și aceștia și-a fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul Art. XLI: 1908, § 20.

Sibiu la 1 Septemvrie 1939.

Dr. Baku
portărel

Nr. 69/1936

[72] 1—1

Publicare de licitație

Consiliul parohial ort. rom. din comuna Birtin, tractul Zarand, publică concurs pentru zidirea Bisericii ort. rom. din comuna Birtin, pe baza planului și devizului aprobat de Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc cu Nr. 9683/1939.

Licitația se va ține în localul Școlii Primare din Birtin în ziua de 24 Septemvrie 1939 ora 16, iar în caz de nereușită a primei licitații, a doua va avea loc la data de 1 Octomvrie 1939 în acelaș local și la aceeaș oră.

Concurenții vor înainta odată cu ofertele închise și vadiul de 5% dela suma oferită în numerar.

Parohia va da următorul material: Piatră și cărămidă. Nu vor fi admiși la licitație decât antreprenori diplomați. Concurenții nu vor putea pretinde spese de participare la licitație. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a da lucrarea acelu antreprenor, în care va avea mai multă încredere.

Planul, devizul și caetul de sarcini se pot vedea în orice zi la Oficiul Parohial.

Actele de licitație se vor aproba de Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc din Sibiu.

Supra oferte nu se primesc.

Spesele ivite cu facerea licitației se vor achita din fondul de edificare a bisericii.

Din ședința Consiliului Parohial ținută la 8 Septemvrie 1939.

Președinte:

Secretar:

Pr. Iosif Tisu Ioachim Petrucean

Nr. 240—1939

(71) 2—3

Concurs repețit

La ordnul Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc Nr. 8647—1939, pentru întregirea parohiei de clasa III-a Ațel, protopopiatul Târnava mare, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
  2. Casă parohială cu dependente în stare foarte bună.
  3. Sesiune parohială 14 jugăre, arător și fânaț, de calitate bună.
  4. 1/4 jugăr grădina.
  5. Circa 2 stânjini lemne de foc dela primăria comună, făcutul și adusul lemnelor privește pe preot.
  6. Una zi clacă dela fiecare familie în cazul când preotul lucrează sesiunea parohială în regie.
  7. Stola obișnuită în parohie.
- Cererile de concurs, cu toate documentele și cu încuviințarea specială a Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc, se vor înainta oficiului protopopesc, în termenul indicat. Candidații se vor prezenta, cu încu-

viințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a se face cunoscuți parohienilor.

Dumbrăveni, la 31 August 1939.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu consiliul parohial.

Ioan Dragolea
protopop.

Nr. 1471/1939

(67) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia de clasa a III-a Lunca Călnicului, protopopiatul Sf. Gheorghe, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Sesiune parohială de 10 jugăre arător de cl. II și III.
3. Stola obișnuită.

Cererile de concurs, însoțite de documentele necesare și de încuviințarea Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc de-a concura, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Sf. Gheorghe în termenul dat.

Candidații se vor prezenta, pe lângă prealabila aprobare a oficiului protopopesc, într'o zi de Duminecă sau sârbătoare în parohie pentru a servi, a cânta și predica în biserică și pentru a fi cunoscuți de credincioși.

Sf. Gheorghe, 21 August 1939.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial

Aurel Nistor
protopop.

Nr. 303/1939

(66) 2—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Lupșa, din protopopiatul „Oltul” Șercaia, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Sesiunea parohială 10 jugăre fânaț și 9 jugăre pădure.
3. Una măsură bucate dela fiecare familie (jumătate grâu și jumătate cucuruz).
4. Venitele stolare stabilite de adunarea protopopească pentru întreg protopopiatul.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român „Oltul” Șercaia, jud. Făgăraș, în termenul arătat.

Le cererile de concurs se va anexa și concesiunea dela Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc Sibiu, că pot candida la această parohie.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni. Șercaia, la 25 Iulie 1939.

Oficiul protopopesc ortodox român „Oltul” în înțelegere cu consiliul parohial.

G. Jocescu
ad. prot.

Nr. 53/1939

(74) 1—1

Publicațiune

Comitetul de construcție din filiala Streiu, prot. Hațeg, dă în întreprindere prin licitație publică pictarea bisericii nou clădite.

Licitația se va ține în ziua de 28 Septemvrie ora 10. Concurenții vor dovedi cu acte oficiale că au autorizațiunea Sf. Sinod de-a face pictură bisericească. Nu pot pretinde cheltuieli de deplasare sau participare la licitație.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a da pictarea bisericii aceluia care va prezenta mai multă garanție sau capacitate în materie de pictură bisericească dovedită cu acte oficiale.

Streiu, la 12 Septemvrie 1939.

Ștefan Păcurar
paroh

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane